

Bài 41: ĐỊA LÝ ĐỊA PHƯƠNG: THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

I. Vị trí địa lý, phạm vi lãnh thổ và sự phân chia hành chính:

1. Vị trí lãnh thổ: nằm trung tâm Nam Bộ, phía tây nam của Đông Nam Bộ
 - Giới hạn: bắc giáp tỉnh Bình Dương, phía đông & đông bắc giáp tỉnh Đồng Nai, đông nam giáp Vũng Tàu (BB dài 15 km) phía tây & tây nam giáp Long An & Tiền Giang .
 - Ý nghĩa: nằm trung tâm kinh tế trọng điểm phía nam -> đầu mối giao lưu KT với các trung tâm KT của vùng & với các vùng KT khác.
2. Sự phân chia hành chính: có 24 quận huyện (19 quận nội thành & 5 huyện ngoại thành)
3. Lịch sử hình thành & phát triển:
 - Sài Gòn Gia Định có hơn 300 năm kể từ năm 1698 khi thống nhất Nguyễn Hữu Cảnh chính thức đặt nền hành chính tại đất này.
 - 30/4/1975 Sài Gòn giải phóng thống nhất đất nước.
 - Ngày 2/7/1976 Quốc Hội khóa VI nước CHXHCN VN đổi tên là TP HCM.
 - Ngày nay là trung tâm KT-VH-KHKT lớn của nước ta.

II- Điều kiện tự nhiên & tài nguyên thiên nhiên:

1. Địa hình: có 3 khu vực:
 - Khu vực đồi gò lượn sóng ở Bắc, Tây & Tây Bắc.
 - Khu vực trũng ở Nam, Tây Nam & Đông Nam.
 - Khu vực còn lại là đồng bằng phù sa

Ý nghĩa: thuận lợi cho xây dựng & cơ giới hoá NN.
2. Khí hậu: nhiệt đới gió mùa cận xích đạo
 - Nhiệt độ trung bình năm: 27°C -> cao.
 - Lượng mưa trung bình hằng năm 1949 mm.

Ý nghĩa: cây trồng phát triển thuận lợi, ra hoa kết quả quanh năm, nhưng có một mùa khô kéo dài thiếu nước cho sinh hoạt & sản xuất của con người.
3. Sông ngòi: thuộc hạ lưu sông Đồng Nai & sông Sài Gòn, có nhiều kênh rạch chằng chịt.

Ý nghĩa: giao thông thủy và nuôi trồng thủy sản.
- Nguồn nước dồi dào cho sinh hoạt & sản xuất.
4. Đất:
 - Đất phù sa sông bồi đắp ở tây & tây bắc -> thuận lợi cho NN phát triển.
 - Đất phèn tập trung ở Củ Chi & tây nam Bình Chánh.
 - Nhóm đất mặn diện tích lớn nhất tập trung ở đại bộ phận huyện Nhà Bè & toàn bộ huyện Cần Giờ -> thuận lợi nuôi trồng thủy sản.
5. Sinh vật: có 3 hệ thống rừng sinh thái
 - Hệ sinh thái rừng nhiệt đới ẩm ở Củ Chi, Thủ Đức.
 - Hệ sinh thái rừng ở Tây & Tây Nam.
 - Hệ sinh thái rừng ngập mặn ở huyện Cần Giờ.
6. Khoáng sản: chủ yếu nguyên liệu sành sứ, vật liệu xây dựng & than bùn.